Despre încălcarea sfintei instituții a Autocefaliei

Scrisoare deschisă a clerului și pleromei Bisericii Greciei cu privire la problema ucraineană

Preafericirea Voastră, Arhiepiscop Ieronimos al Atenei și toată Grecia,

Prea Cinstiți Arhierei,

În calitate de membri ai Bisericii Ortodoxe și, în duh, copii ai responsabilității Voastre episcopal-părintești, simțim nevoia să ne adresăm Vouă, în calitate de Părinți ai noștri, duhovnicești și bisericești, și să ne exprimăm neliniștea și suferința datorate acordării autocefaliei ucrainene, în mod anticanonic.

Împărtășim îngrijorările voastre și serioasele ezitări eclesiologice și canonice precum și rezervele, așa cum au fost exprimate sau chiar prin tăcere, în conformitate cu duhul propriei discriminări pastorale. De asemenea, suntem conștienți de presiunile pe care Biserica Greciei și Ierarhii Săi le suportă din partea diverșilor factori bisericești și ai altora. Vrem să credem că anticorpii sănătoși duhovnicești ai Episcopilor noștri vor rezista la confruntarile cu atacurile din exterior.

Cu siguranță, onorăm și respectăm Scaunul Ecumenic al Constantinopolului ca având prioritate onorifică, el fiind primul între Bisericile Ortodoxe. Fără îndoială, primatul onoarei acordat de Sinoadele ecumenice rămâne neschimbat pentru totdeauna.

Prioritatea onorifică a Constantinopolului există și se exercită exclusiv în cadrul sistemului sinodal-ierarhic duhovnicesc de comuniune al Bisericilor Ortodoxe și nu în afara și deasupra ei.

Ea constă în principal în coordonarea Bisericilor Ortodoxe cu privire la

problemele critice de interes inter-ortodox, la prezidarea reuniunilor și a sinoadelor inter-ortodoxe și pan-ortodoxe și la comunicarea și implementarea deciziilor luate după consultarea Pan-Ortodoxă.

Intervenția și intruziunea exterioară, chiar și pentru rezolvarea unei probleme grave, într-o jurisdicție străină, fără consimțământul – cu atât mai puțin contrar unanimității – celorlalte Biserici locale, nu are nici o bază în interpretarea ortodoxă a priorității onorifice, ci constituie mai degrabă o modificare și interpretarea greșită a acesteia. Orice încercare de a impune o astfel de interpretare va avea, din păcate, cele mai grave consecințe eclesiologice, ducând imediat la pierderea primatului onorific. Celebrul exemplu al Bătrânei Rome, care a avut întâietate în Biserica timpurie, demonstrează seriozitatea acestei probleme. Interpretarea greșită și încercarea de transformare a priorității onorifice în primatul autorității, corupe eclesiologia ortodoxă și o conduce la papism, cu consecințe dezastruoase.

Ca greci după origine, onorăm și respectăm Patriarhia Constantinopolului [τὸ Πατριαρχεῖο τοῦ Γένους] atunci când vorbește adevărul în dragoste. Suntem întristați pentru că astăzi o vedem, din cauza alegerii incorecte a Conducerii sale, riscând să se izoleze și să-și piardă rolul de coordonator în relațiile inter-ortodoxe și în comunicarea și punerea în aplicare a voinței Bisericilor Ortodoxe Locale. Insistența suplimentară asupra alegerilor incorecte nu va avea decât consecințe și mai grave asupra Scaunului Patriarhal.

Patriarhia ecumenică are dreptul de a acorda autocefalii, iar Biserica fiecărei națiuni are dreptul să solicite autocefalie, numai în conformitate cu tradițiile clare și stricte pe care le-a stabilit Tradiția Bisericească, în concordanță cu eclesiologia ortodoxă și cu Sfintele Canoane, care nu au fost respectate în cazul de fată.

Nu putem împărtăși opinia exprimată, potrivit căreia orice refuz al acordării autocefaliei Ucrainei pune în discuție autocefaliile din secolele XIX și XX. Această afirmație nu are un fundament canonic sau istoric. Nu există nici cea mai mică afinitate între autocefalia ucraineană și autocefaliile celorlalte Biserici, deoarece:

Biserica Ortodoxă Canonică Ucraineană sub conducerea Mitropolitului Onufrie, care este recunoscută de toate Bisericile Ortodoxe, inclusiv de Patriarhia Ecumenică, și care are 90 de episcopi, aproximativ 12.000 de parohii, 250 de mănăstiri, 5.000 de călugări și călugărițe și milioane de credincioși nu a solicitat

autocefalia. Biserica Canonică, având toate drepturile în acest sens, nu a solicitat și nu a primit autocefalia. Este posibil să o forțăm cu violență sau să o pedepsim pentru că nu a acceptat-o?

În timp ce toată lumea, chiar Patriarhia Ecumenică, acceptă prezența Mitropolitului Onufrie și a celor 90 de episcopi (nu a existat niciun act canonic de depunere din treaptă sau demitere, emis împotriva lor), o structură ecleziastică paralelă a fost creată alături de cea canonică existentă. Acuzăm (și pe bună dreptate) jurisdicțiile paralele din Diaspora, în timp ce punem în aplicare separarea Bisericilor?

Biserica Ucrainei aparține canonic Patriarhiei Rusiei și nu celei din Constantinopol. Până acum, toate autocefaliile Constantinopolului au fost acordate în teritoriile aflate în jurisdicția Sa.

Aproape toate Bisericile Locale au rezerve foarte serioase cu privire la canonicitatea și valabilitatea preoției noii biserici. Într-adevăr, 15 din cei aproximativ 50 de episcopi au primit „preoția" lor de la persoane nehirotonite! Un astfel de lucru nu s-a mai întâmplat niciodată până acum!

Nici o Biserică Ortodoxă nu a recunoscut autocefalia acordată în acest fel, un eveniment fără precedent în istoria bisericească!

Pentru noi este extrem de trist să aflăm că acolo unde anterior, în ciuda intereselor politice și chiar în perioade extrem de dificile, Scaunul Ecumenic și Sfinții Săi Patriarhi s-au luptat pentru unitatea popoarelor Rusiei sub o singură administrație duhovnicească și bisericească, astăzi cedează ispitelor și presiunilor transatlantice și încearcă să le separe prin forță, implicând Biserica Ortodoxă în interese geopolitice și transformând Biserica lui Hristos într-un element al configurațiilor și problemelor geopolitice. Orice recunoaștere a autocefaliei doar din partea Bisericii Greciei, fără o decizie Pan-Ortodoxă, va plasa Biserica noastră locală pe tabloul de șah geopolitic.

Regiunea Ucrainei (în surse ecleziastice este denumită în general „Mica Rusie"), a aparținut Scaunului Ecumenic din 988 până în 1686. Cu Praxis Patriarhal a Patriarhului Dionisie IV, a fost plasată canonic sub conducerea Patriarhiei Moscovei. Patriarhia Ecumenică însăși a interpretat Praxisul Patriarhal ca un transfer complet timp de 332 de ani! Această certitudine a fost acceptată în mai multe feluri chiar de Patriarhia Ecumenică și a fost înregistrată într-un mod mai

formal în Tipicul secolului al XVII-lea, în Constituțiile din 1797 (Sf. Grigorie V), 1829, 1855, 1896 și 1902 , care au fost emise „la Constantinopol de către presa patriarhală” și în calendarele patriarhale până în 2018! Aceeași certitudine a fost înregistrată și de oficialii Scaunului Ecumenic(Archiofylax Kallistos Delikanes, profesorii Mitropolitul Kallistos Ware (Oxford), Protopresbiter Theodore Zissis (Salonic), Vasilios Stavridis (Chalki), Gregorios Laurentzakis (Viena), Vlasios Fidas (Atena – Chambesy)), precum și de însuși Patriarhul Bartolomeu, atât în scris, cât și în discursul Său formal de la Kiev. Așa a interpretat însăși Patriarhia Ecumenică Praxisul Patriarhal din 1686 timp de 332 de ani!

Și cel mai crucial mod: așa a interpretat conștiința pan-ortodoxă Praxisul Patriarhal timp de 332 de ani! De la celebra Constituție a Patriarhului Ierusalimului Chrysanthos (Notaras) din 1715 până în 2019, toate Tipicele, Calendarele și Anuarele tuturor Bisericilor Ortodoxe Locale au considerat Ucraina ca făcând parte din Biserica Rusiei. Cine poate dispreţui cu ușurință tradiția și praxisul bisericesc Pan-Ortodox? Cine are dreptul să stea deasupra conștiinței Pan-Ortodoxe?

Ne exprimăm cea mai mare îngrijorare legată de inexistența canonică a „preoției” noii biserici. Cu siguranță, în condiții stricte, Biserica poate exercita iconomie cu hirotoniri efectuate în schismă și erezie. Cu toate acestea, cum consideră Biserica noastră Ortodoxă? În Biserica Ortodoxă, nu avem un scaun papal care face ceea ce îi place și toată lumea trebuie să se supună! Mai degrabă, Bisericile locale prin Sinod, sub conducerea Constantinopolului, decid asupra tămăduirii schismei și aplicării iconomiei legate de hirotoniri!

Cu toate acestea, când toate Bisericile locale au refuzat să recunoască o astfel de „preoție”, în conformitate cu ce drept canonic poate Constantinopolul să pretindă că, în calitate de Primat, reprezintă Biserica și aplică iconomia la hirotoniri facute în schismă? Constantinopolul nu este mai presus de hotărârea comună a tuturor Bisericilor locale. El nu este papa care reprezintă Biserica Ortodoxă ex cathedra, separat de opinia tuturor semenilor săi.

Din păcate, însă, noile hirotoniri ale bisericii nu au fost făcute doar de Filaret, caterisit și anatematizat, a cărui caterisire și excomunicare a fost recunoscută de întreaga Ortodoxie timp de 26 de ani (chiar de către Patriarhul Ecumenic însuși), ci provin și de la un auto-hirotonit, fost diacon, care nu a fost niciodată hirotonit ca preot sau episcop, criminalul de rând, Victor Chekalin. Pentru numele lui

Dumnezeu, cum este posibil ca noi să recunoaștem ca Biserica a Greciei, persoane auto-hirotonite? Până acum ne-am lăudat cu succesiunea apostolică a Ierarhiei Ortodoxe. Este posibil, cu recunoașterea „hirotoniilor" lui Chekalin, să continuăm să proclamăm succesiunea apostolică a Ierarhiei Ortodoxe?

Atunci cum a fost „vindecată" „preoția" auto-hirotonitului? Poate Constantinopolul singur, doar cu un praxis, să vindece absența succesiunii apostolice? Justificările la care au apelat susținătorii autocefaliei sunt atât de contradictorii și autodistructive, încât nu numai că nu sunt convingători cu privire la existența unei hirotoniri canonice a auto-hirotonitului, ci confirmă mai degrabă lipsa succesiunii apostolice valide. Acestea fiind spuse, cu ce conștiință ierarhică poate un episcop să recunoască astfel de „hirotoniri"? Nu este vorba despre punerea la îndoială a purității morale a unei persoane, ci mai degrabă despre inexistența ontologică a nucleului propriu interior al Episcopiei: nu avem o „întinăciune" etică, ci mai degrabă ontologică a corpului episcopal la nivel Pan-Ortodox.

Nu putem înțelege cum, fără decizia comună a tuturor Bisericilor Locale, o adunătură de schismatici caterisiți, excomunicați, auto-hirotoniți, care nu au demonstrat pocăința prin nici o acțiune, au primit „autocefalia", în timp ce episcopii canonici, care formează un sinod canonic care reprezintă Biserica canonică, au fost complet disprețuiți.

Noua conducere a bisericii nu oferă nicio asigurare a fiabilității, seriozității și etosului bisericesc (a se vedea declarațiile „primatului" Epifanie despre SUA, drepturile LGBT, comuniunea cu Uniații, participarea sa la pomenirea auto-hirotonitului „ Mitropolit al Kievului " Vasilie Lypkivsky etc.). Îndepărtarea „patriarhului de onoare" Filaret și a unor „episcopi" din noua biserică și plângerile sale serioase demonstrează în cel mai tragic mod cu putință, eșecul vindecării schismei ucrainene, întrucât nu a existat pocăință din partea schismaticilor, condiție esențială pentru vindecarea schismelor.

Nu există nicio modalitate prin care să putem justifica acordarea autocefaliei ca pedeapsă împotriva Patriarhiei Ruse pentru „aroganță", „acte anti-eclesiastice", „lumești", etc., deoarece neglijarea și încălcarea sfintelor canoane nu duce la soluții reale și de durată la problemele ecleziastice. În concluzie, ce problemă are Constantinopolul cu Moscova care nu poate fi vindecată (?) declarând un întreg sinod format din 90 de episcopi ca fiind ilicit? Cum poate fi disprețuită o biserică

întreagă cu 12.000 de parohii și milioane de credincioși? Nu ierarhii au sărbătorit Liturghia cu Prea Fericitul Onufrie și Sfântul Sinod din jurul lui, când ați fost la Kiev?

Nu l-ati recunoscut ca fiind singurul Mitropolit Canonic al Kievului? Așadar, cum să interpretăm acum, situația în care îl revocați și recunoașteți pe altcineva la locul lui? Ce bază canonică au aceste cerințe?

Avem un mare respect și ne exprimăm întreaga simpatie și sprijinul pentru milioanele de drept-credincioși ai Bisericii Ortodoxe Canonice din Ucraina, care suferă întristări și persecuții, întrucât doresc să rămână în Biserica în care s-au născut și au crescut. Mașinațiile și persecuțiile mecanismelor de stat și de cvasi-stat împotriva Bisericii Canonice din Ucraina, pentru a forța clerul și credincioșii în noua biserică, dovedesc eșecul autocefaliei și faptul că nu există o cerere din partea credincioșilor. Cum va face atunci Biserica Greciei, ca în loc să simpatizeze cu credincioșii persecutați, să recunoască ceea ce marea majoritate a credincioșilor ortodocși ucraineni au respins?

În cele din urmă, cel mai îngrijorător lucru este că problema ecleziastică a Ucrainei evoluează dintr-o problemă de natură canonică într-o problemă eclesiologică majoră, din cauza efortului neobosit de a muta prioritatea onorifică a Patriarhiei Ecumenice într-un primat al autorității de sorginte papală:

1. Din păcate, Patriarhul ecumenic, în cazul autocefaliei ucrainene, respinge rolul Său de coordonator recunoscut prin tradiție în exprimarea și punerea în aplicare a deciziilor sinodale ale Bisericilor Ortodoxe locale și din acest motiv refuză convocarea unui Sinod pan-ortodox sau Sinodul primatelor.
2. Dimpotrivă, ca papa:
3. El acționează imperios în jurisdicțiile străine aparținând Bisericii Rusiei, așa cum el însuși a recunoscut până de curând.
4. El decide suveran și independent sau chiar contrar opiniei nu numai a Bisericii din Ucraina însăși, ci a Bisericilor Ortodoxe locale.
5. El afirmă că ceilalți episcopi ortodocși din întreaga lume sunt obligați să accepte decizia Lui.
6. El consideră că decizia sa nu are nevoie de aprobare din partea celorlalte Biserici, întrucât este de neatins și irevocabil.
7. El este obligat să intervină în Biserica Ortodoxă în întregul Patriarhat

> Ecumenic „din oficiu și din obligație”, „nu numai în cazurile de Doctrină, Sfânta Tradiție și Regulamentele Bisericii Canonice sau chiar despre chestiuni generale referitoare la întregul trup al Bisericii, dar și în toate aspectele referitoare la probleme importante de interes specific pentru oricare Biserică Locală ”(Scrisoarea Patriarhului Ecumenic Bartolomeu către Arhiepiscopul Anastasios din Albania, 20 februarie 2019). Această frazeologie patriarhală amintește de celebrul Dictatus Papae al Papei Grigorie al VII-lea (1075) care a insistat ca toate „causae maiores” ale Bisericilor din întreaga lume să fie supuse papei spre rezoluție!

Este mai mult decât evident că dacă – s-ar putea să nu fie așa – prevalează această abordare, în Biserica noastră Ortodoxă vor urma evenimente serioase și îngrijorătoare.

Preafericirea Voastră,

Dificultatea pe care Sfântul Sinod Permanent, în perioada pe care a avut-o cu „închiderea” rapidă și sumară a unei astfel de autocefalii problematice și afirmația dumneavoastră ulterioară că sunteți „nevrednic” să vă asumați povara unei astfel de decizii, demonstrează prudența și marea smerenie a conducătorilor noștri bisericești. În același timp, aceasta arată că în conștiința Ierarhilor Greci, jurămintele pe care le-au făcut înaintea Sfântului Altar la hirotonia către episcopie rămân nealterate, când au promis în fața lui Dumnezeu și a Bisericii Sale că vor respecta Sfintele Canoane, Ordinea Bisericeasca și unitatea Bisericii Ortodoxe din întreaga lume.

Întrucât încălcarea sfintei instituții a autocefaliei, în loc să servească unității și stabilității Sfintelor Biserici ale lui Dumnezeu, tinde să arunce deoparte unitatea în libertatea Bisericii noastre Ortodoxe, făcând-o de râs în ochii dușmanilor Săi, credem de asemenea, că nu poate fi ratificată de Sinodul Ierarhiei Bisericii din Grecia.

Atunci de ce, Biserica Greciei, mai întâi, ia singură o astfel de decizie, contrazicând conștiința bisericească a tuturor Bisericilor Locale pentru a satisface alegerile greșite și ratate ale Fanarului? De ce ar trebui să întristeze sufletele milioanelor de credincioși ortodocși ucraineni care luptă cu privațiunea și persecuția și rămân credincioși tradiției lor bisericești? În cele din urmă, de ce ar trebui să dezamăgească sufletele milioanelor de credincioși din toate Bisericile

Ortodoxe Locale care admiră Biserica Greciei și o consideră ca punct de referință?

Credem că aceasta nu va oferi soluții corecte nici pentru Sine, nici pentru Scaunul Ecumenic, nici pentru Ortodoxia Ecumenică.

Suntem siguri că părinții noștri duhovnicești nu ne vor dezamăgi și că vor vedea eclesiologia ortodoxă și ordinea canonică ca fiind singurele criterii pentru soluționarea problemei ucrainene.

Septembrie 2019

Orthodoxsynaxis.org

9/13/2019

On the Abuse of the Sacred Institution of Autocephaly. An Open Letter from Greek Clergy and Laity on the Ukrainian Issue